

Opiskeluhuollon palvelut (koulu-
ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja
-psykologit)

Opiskeluhuollon palvelut - Palvelukuvaus ja nykyinen toimintamalli

- Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu- ja oppilaitosyhteisössä.
- Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan esiopetuksessa ja perusopetuksessa oleville oppilaille sekä lukioissa tai ammatillisissa koulutuksissa oleville toisen asteen opiskelijoille.
- Opiskeluhooltoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.
- Opiskeluhuollon palveluita tuotetaan 124 perusopetuksen koululla ja 34 toisen asteen toimipaikassa pääosin lähipalveluna.
- Henkilöstöä opiskeluhuollossa on yhteensä 243 htv:tä (ilman Jämsää ja Kinnulaa). Kaikki toimet eivät ole tällä hetkellä täytettyinä.

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none">• 158 toimipaikkaa
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Liikkuvat palvelut: ei• Jalkautuvat palvelut: ei• Kotiin vietävät palvelut: ei
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<p>Mitä sähköisiä palveluja</p> <ul style="list-style-type: none">• Osin sähköinen ajanvaraus• Osa esitietolomakkeista sähköisenä• Mahdollisuus etävastaanotoille ja monialaisiin etätapaamisiin• Sähköiset ryhmätoiminnot• Omahoidolliset nettipalvelut• Nettiterapiat• Sähköiset viestintäkanavat• Asiakkailta mahdollisuus hyödyntää OmaKs:n sähköisiä palveluja

Opiskeluhuollon palvelut – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT, KÄYNNIT JA ASIAKKAAT

	Koulu- terveydenhuolto	Opiskelu- terveydenhuolto	Psykologi- ja kuraattori- palvelut
Käynnit, kpl	63 000	21 000	72 000
Opiskelijat, kpl	28 500	15 000	46 000

TUNNUSLUVUT, HENKILÖSTÖ

	Terveydenhoitajat ja sairaanhoitajat	Kuraattorit	Psykologit
Henkilöstö, htv	96	67	59

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none">Kivijalassa 100% toiminnasta
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none">Liikkuvat palvelut: -Jalkautuvat palvelut: -Kotiin vietävät palvelut: -
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none">Sähköisten palveluiden osuus ei ole tiedossa

Opiskeluhuollon palvelut – Palveluiden kehittämisen tavoitetila

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSET

Järjestämisen linjaukset ohjaavat palveluiden kehittämisen suunnittelua, mm:

- Hyvinvointialueen palveluita suunnataan alueen arvioituun palvelutarpeeseen ja väestörakenteeseen sekä tutkittuun tietoon ja suosituksiin perustuen.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon päivääjän perustason vastaanotot ovat vastaanotto toiminnan perusta
- Digitaalisten palveluiden tulee olla laadukas, kustannustehokas, saavutettava ja houkutteleva (esim. helppokäyttöinen)
- Digitaaliset hoito- ja palvelumahdollisuudet otetaan systemaattisesti käyttöön kaikissa palvelukokonaisuuksissa
- Digitaaliset palvelut järjestetään siten, että sujuvoittavat palvelun piiriin pääsemistä, palvelun toteuttamista sekä jatkohoitoa vähentäen kivijalkatoiminnan* tarvetta
- Ohjaus, neuvonta sekä palvelu joka edellyttää kohtaamista on saatavilla myös muita kuin digitaalisten kanavien kautta
- Hyvinvointialueella on käytössä vaikuttavat hoito- ja palveluketjut.
- Mielen terveys – ja päihde palvelut toteutetaan koko alueella perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä erikoissairaanhoidon palveluintegraatioon sekä kumppanuuteen (koulut, järjestöt, perheet) perustuvan toimintamallin mukaisesti varhaiseen tukeen panostaen

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tavoitteet palveluverkon uudistamiselle

- 1 Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lakisääteisesti lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä. Tarvetta palveluverkon merkittäväle uudistamiselle ei ole.
- 2 Opiskeluhuollon palveluverkkoa/tiloja suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa
- 3 Opiskeluhuollon tilajärjestelyjen tulee mahdollistaa monitoimijaisen systemisen palvelun tuottaminen ja muiden sote-toimijoiden jalkautuminen oppilaitoksille (esim. MTP tiimit, suun terveydenhuolto)
- 4 Sähköiset palvelut täydentävät lähipalveluja, parantavat palveluiden saatavuutta, sujuvuutta ja asiakasosallisuutta. Lisäksi sähköiset palvelut mahdollistavat hoito- ja palveluketjujen tarkoituksenmukaista toteuttamista.

Opiskeluhuollon palvelut – Perustelut muutosehdotuksille

	Nykyisen toiminnan haasteet ja tarpeet palveluverkon kehittämiseksi	Perustelut tavoitetilalle ja muutosehdotuksille
Asiakasnäkökulma (saatavuus, saavutettavuus, palvelutarve, palvelukanavat, toimintatavat) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opiskeluhuollon palvelut pääosin helposti saatavilla ✗ Lähipalvelun saatavuus vaihtelee oppilaitoksen koon mukaan ✗ Sähköisen palvelun käyttöönottoa saattaa rajoittaa puolesta asioinnin ja vahvan tunnistautumisen vaade ikäryhmässä 12-17-vuotiaat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Opiskeluhuollon lähipalvelua voidaan täydentää sähköisillä palveluilla osittain ✗ Puolesta asiointi on vain kansallisesti ja lainsäädännön muutoksilla ratkaistava haaste
Henkilöstönäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Esihenkilötyö on resursoitu henkilöstömäärään nähden riittävästi, mutta alueet ovat maantieteellisesti laajat ✗ Psykologien saatavuus heikkoa ✗ Osalla opiskeluhuollon työntekijöistä useita toimipisteitä ja välimatkat pitkiä 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ostopalvelun käyttö psykologityössä omaan toimintaa tukevaa, rekrytointia kehitetään monin eri toimin.
Tuottavuus- / kustannusnäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Syntyvyyden laskun myötä on odotettavissa opiskeluhuollon asiakaskunnan vähenemistä esi- ja perusopetuksessa pidemmällä aikavälillä. Tämä voi vähentää opiskeluhuollon toimipisteiden lukumäärää oppilaitosten lakkautusten vuoksi. ✗ Koulutuksen järjestäjä sisällyttää opiskeluhuollon tilojen remonttikustannukset vuokriin siitäkkin huolimatta, että remontoinnin tarve liittyy tilojen toimimattomuuteen. Lain mukaan koulutuksen järjestäjän on tarjottava hva:een käyttöön tarkoitukseen soveltuvat tilat kohtuullista korvausta vastaan. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tehdään tiivistä yhteistyötä Tilapalvelun kanssa toimitilojen osalta koulutuksen järjestäjien suuntaan.
Tilat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Palveluiden tilat ovat pääosin asiakkaiden arjen toimintaympäristössä ✓ Yhteistyö koulutuksen järjestäjien kanssa tila-asioissa sujuu pääosin hyvin ✗ Osassa oppilaitoksia tilaratkaisut ovat teknisesti toimintaan soveltumattomat (esteettömyys, äänieristys ja turvallisuus). Tämä koskee erityisesti opiskeluterveydenhuollon Jyväskylän keskitettyä palvelupistettä (asia vaatii erityistarkastelun myös palvelun tasavertaisuuden saavutettavuuden näkökulmasta). ✗ Osassa oppilaitoksia opiskeluhuollon tilat ovat puutteelliset monialaisen yhteistyön toteutumiseksi. ✗ Yhteiskäytössä olevien toimitiloissa tarve toiminnanohjausjärjestelmälle tilojen käytön koordinoimiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tehdään tiivistä yhteistyötä Tilapalvelun kanssa toimitilojen osalta koulutuksen järjestäjien suuntaan. ✓ Opiskeluhuollon verkko mukaillee koulutuksen järjestäjien ratkaisuja. Palveluverkkoon ei ole mahdollista tehdä merkittäviä muutoksia. ✓ Esitetään tilojen riittävyyden (eri ammattiryhmien vastaanottojen mahdollistuminen) ja tilojen toiminnallisuuden tarkastamista ja tarvittaessa kehittämistä
Muut huomiot 		

Opiskeluhuollon palvelut – Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

- Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lakisääteisesti lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä. Laajamittaista tarvetta palveluverkon merkittävälle uudistamiselle ei ole (pl. 2.asteen opiskeluhuollon palvelut Jyväskylässä)
- Opiskeluhuollon palveluverkkoa/tiloja suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa
- Opiskeluhuollon tilajärjestelyjen tulee mahdollistaa monitoimijaisen systemisen palvelun tuottaminen ja muiden sote-toimijoiden jalkautuminen oppilaitoksille (esim. MTP tiimit, suun terveydenhuolto)
- Noin kahdessakymmenessä koulussa / oppilaitoksessa on tarve lisätä opiskeluhuollon käytössä olevia tiloja tai yhteiskäyttöisissä tiloissa käyttöaika, jotta jalkautuminen oppilaitoksille on mahdollista
- 2. asteen opiskelijahuollon tilat Jyväskylässä on järjestetty keskitetysti. Esitetään näiden tilojen korvaamista toiminnallisesti paremmilla tiloilla.
- Sähköiset palvelut täydentävät lähipalveluja, parantavat palveluiden saatavuutta, sujuvuutta ja asiakasosallisuutta. Lisäksi sähköiset palvelut mahdollistavat hoito- ja palveluketjujen tarkoituksenmukaista toteuttamista.